

Verksamhetsstrategi 2017–2019

Uppdrag

Världen står inför stora utmaningar kopplade till vår miljö och hur vi människor använder naturresurser och interagerar med vår omgivning. Mistra spelar en aktiv roll i att möta dessa utmaningar genom att investera i miljöstrategisk forskning som bidrar till en hållbar samhällsutveckling. Utgångspunkten är stiftelsen stadgar, särskilt 1 § som beskriver ändamålet. Vi investerar i forskningsprogram och -centrum där forskare i samverkan med användare bidrar till att lösa viktiga miljöproblem, men vi använder också vår kapitalförvaltning för att påverka näringsliv och finansmarknad i en hållbar riktning. Grundläggande för vår möjlighet att påverka är också att våra resultat och idéer effektivt når ut till samhällets aktörer. Mistra vill bidra till att beslut med stor betydelse för miljö och hållbar utveckling vilar på en solid vetenskaplig grund.

Förutsättningarna och möjligheterna att lösa miljöproblem och driva på en hållbar samhällsutveckling påverkas direkt av andra samhällsutmaningar. För Mistra är det viktigt att verksamheten förhåller sig till samhällsutmaningar som kommer att dominera under en längre tidsperiod, som ett förändrat klimat, en spänd geopolitisk situation, ett sönderfallande EU, en svag makroekonomisk utveckling globalt, regionala migrationsströmmar, mm.

För Sveriges del är integration, jobbskapande arbetsmarknad, nyindustrialisering och konkurrenskraft samhällsutmaningar som tillsammans med klimatomställningen kommer att dominera den närmaste treårsperioden. Till detta kommer en ökad internationell konkurrens om kompetens, samt forskning och innovation som bedrivs i en allt snabbare takt. Mistras uppdrag för perioden blir således vårt ändamål satt i detta nuläggessammanhang.

ÄNDAMÅL

1§ Stiftelsen, vars benämning skall vara Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, har till ändamål att stödja forskning av strategisk betydelse för en god livsmiljö.

Stiftelsen skall främja utvecklingen av starka forskningsmiljöer av högsta internationella klass med betydelse för Sveriges framtida konkurrenskraft. Forskningen skall ha betydelse för lösandet av viktiga miljöproblem och för en miljöanpassad samhällsutveckling. Möjligheterna att uppnå industriella tillämpningar skall tagas till vara.

Forskning

Mistra anser att forskning för hållbar utveckling kräver en bred ansats, nyfikenhet och öppenhet för nya angreppssätt. Därför utesluts inga vetenskapliga inriktningar, discipliner eller metoder. Snarare uppmanas tvärvetenskapliga och transdisciplinära arbetsätt.

Mistras huvudsakliga former för finansiering är fortsättningsvis forskningsprogram och centrumbildningar. Även om satsningarna varierar i omfattning, följer de samma grundkoncept. Tematiska områden, t ex klimat, cirkulär ekonomi och industriella tillämpningar, ska fortsätta

utvecklas och kan inrymma en eller flera satsningar i olika konstellationer. Mistras program förväntas fortsätta löpa 4+4 år i regel.

Under senare år har finansieringsformen Mistra Fellow fått ökad betydelse. Förutom att utgöra ett stöd för program och centra, kan den vara ett effektivt sätt att få in forsknings- och kunskapsdimensionen i beslutsfattandet. Mistra avser utvärdera Fellow-programmet när det finns tillräckligt mycket samlad erfarenhet (även av det omvända förhållandet, d v s att utländska forskare bereds möjlighet att gästa våra program).

Mistra ska verka aktivt för att öka inslaget av evidensbaserat underlag i beslutsfattande och genomförande på miljöområdet.

Mistra ska fortsätta använda motfinansieringsinstrumentet, vars syfte är att öka engagemanget hos deltagande parter. Det finns också andra fördelar med motfinansiering, t ex att användare och intressenter involveras på ett tidigt stadium. Mistra avser utvärdera motfinansieringskravet under treårsperioden för att få ett underlag för eventuella justeringar av nuvarande tillämpning.

Mistra strävar efter att kontinuerligt effektivisera och rationalisera styrningen och den administrativa hanteringen av samtliga satsningar.

Mål för treårsperioden är

- att starta minst sex nya forskningsprogram eller centrumbildningar under treårsperioden,
- att bygga upp nya tematiska områden med en diversifierad struktur av satsningar,
- att utvärdera Mistra Fellow och att initiera minst två nya Fellow per år (varav minst en går i omvänd riktning, d v s att utländska forskare besöker våra program)
- att utvärdera Mistra EviEM inför Mistras utfasning av finansiering,
- att utvärdera effekterna av motfinansieringskravet,
- att ytterligare effektivisera styrningen och den administrativa hanteringen av Mistras forskningsprogram etc,
- att återkommande utvärdera Mistras totala genomslag och samhällliga värde.

Kapitalförvaltning

Mistras kapital ska förvaltas med god avkastning och begränsad risk så att det kan göra nytta både genom finansiering av satsningar inom miljöforskningsområdet och genom att investeras i företag vilkas verksamhet bidrar till en global utveckling som tar hänsyn till miljömässiga, sociala och etiska värden.

Mistras kapitalförvaltning bygger sedan början av 2000-talet på hållbarhetskriterier för att avspegla Mistras uppdrag att lösa viktiga miljöproblem och verka för en hållbar utveckling. Mistra var därmed tidigt ute med hållbar förvaltning och har varit en föregångare inom området. Idag pågår en omställning inom finanssektorn där allt fler kapitalägare, kapitalförvaltare och finansiella företag insett möjligheten och styrkan i att genom aktiv förvaltning påverka företag att utveckla sin verksamhet mot hållbar utveckling och minskad miljöpåverkan.

Mistra investerar i forskning inom finanssektorn. Relevanta resultat både från den och annan forskning inom området ska användas för att fatta evidensbaserade investeringsbeslut.

Mistras kapital får på sikt förbrukas. Som stöd för strategisk styrning av verksamheten används scenarier där olika antaganden om avkastning och utbetalningsnivå analyseras. Med en

utbetalningsnivå på 200 miljoner kronor per år är det möjligt att starta nya forskningsprogram i nuvarande takt i ytterligare tio år om den (makro)ekonomiska utvecklingen inte medför att kapitalet tappar kraftigt i värde.

Mål för treårsperioden är

- att genom god avkastning trygga befintliga åtaganden men också möjliggöra nya forskningssatsningar,
- att investera kapitalet så att en övergång till en cirkulär ekonomi och en hållbar samhällsutveckling uppmuntras,
- att vara en förebild för andra investerare och aktivt stötta och påverka utvecklingen av en hållbar kapitalförvaltning,
- att investera 600 miljoner kronor i forskning.

Idé- och kunskapsspridning

Mistra ska aktivt påverka samhällsutvecklingen genom dialog och utbyte av idéer. Det vi påstår ska vara baserat på vår eller andras forskning, men kan också bygga på erfarenheter från vår kapitalförvaltning. En större integration mellan Mistras forskningsfinansiering, kapitalförvaltning och idéspridning ökar trovärdigheten och förbättrar möjligheterna att nå ut och få genomslag. Det kan ske t.ex. genom samordnad omvärldsanalys.

Efter drygt 20 års existens har Mistra genom sina forskningsprogram byggt upp kunskap och kompetens inom en mängd områden. Ambitionen för den kommande treårsperioden är att få ytterligare genomslag för forskningen i samhället, och inte minst inom näringslivet. Mistras pågående forskningsprogram och centrumbildningar är den största resursen för att åstadkomma detta, men ytterligare samordning mellan programmen kan behövas för att optimera genomslaget. Ett tematiskt arbetssätt, inlett med översynen och utlysningen av nya program inom klimatområdet, förväntas underlätta samordningen.

För avslutade forskningsprogram är det viktigt att resultaten fortsätter att vara tillgängliga och att expertnätverken hålls vid liv. Ett sätt kan vara att det avslutade programmet övergår till att vara en oberoende aktör i samhället som vid rätt tillfälle och i rätt sammanhang presenterar vetenskapligt underbyggda fakta. En sådan här verksamhet kan liknas vid den som bedrivs vid tankesmedjor (think tanks), men det bör poängteras att den verksamhet som Mistra vill se utvecklas ska vila på vetenskaplig grund och vara politiskt oberoende.

Mål för treårsperioden är

- att bidra till att öka genomslaget för forskningen i samhället i allmänhet och för den Mistrafinansierade forskningen i synnerhet,
- att öka integrationen mellan forskningsfinansiering, kapitalförvaltning och idéspridning för att nå ett större genomslag för Mistra som helhet,
- att eftersträva att avslutade program kan övergå till att vara en oberoende samhällsaktör som tar fram vetenskapligt underbyggda fakta,
- att tydligare redovisa effekterna av Mistras verksamhet, både på områdesnivå (forskningsfinansiering, kapitalförvaltning och idéspridning) och som helhet.

Fastställd av styrelsen 2016-09-14